

2 CENTESIMI

Predhodnica za Monarhiju
iznosi 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 pare.

Aboamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Aboamento für die
Monarchie vierstellig
4-K., einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlaži u 11 ura prije podne osim nedjelje
i svaki sudi dan.

Ese ogni giorno alle 11 ant. eccetto
nelle domeniche e feste.

Erachtet, ausser am Sonn- u. Feier-
tagen, täglich um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije i Krmpotić i dr. PULA — Via Giulia br. 1.

PARTE ITALIANA.

TELEGRAMMI.

Il nuovo governo in Croazia.

Zagreb, 25. — Le ufficiose »Narodne Novine« di oggi pubblicano la nomina del dr. Vladimir Nikolić a capo-sezione dell'interno, del dr. Alessandro Badaj della giustizia e del dr. Milan Rajc del culto e l'istruzione.

L'Imperatore di ritorno.

Vienna, 25. — Sua Maestà l'imperatore è arrivato qui ieri sera alle ore 8 e 10 minuti da Gablonz ed è partito subito per Schönbrunn.

Ministri in viaggio.

Vienna, 25. — Iersera giunsero qui da Budapest il presidente dei ministri dott. Wekerle e il ministro Zichy. Stamane è giunto qui anche il ministro Kossuth.

La riforma elettorale in pericolo.

Praga, 25. — Le »Narodni Listy« scrivono: »Si deve constatare che la riforma elettorale si trova in grande pericolo. Se in seguito al voto dei tedeschi e italiani sarà dato ai 14.000 tedeschi di Kočevje, nella Carniola, un nuovo mandato, si deve ritenere con certezza che la riforma è bell'e sepolta.«

Alle Delegazioni.

I piani del Dr. Bartoli.

Abbiamo detto altre volte, che qualora vi fossero state osservate scrupolosamente le prescrizioni di legge e i dettami della giustizia, l'Istria sarebbe rappresentata nella Camera dei deputati di Vienna, anche secondo l'attuale regolamento elettorale, da tre deputati slavi e da due italiani, anziché da uno solo slavo e da quattro italiani, come si è il caso attualmente. Quindi anche nella Delegazione austriaca l'Istria sarebbe rappresentata da un deputato croato, anziché dal dott. Bartoli italiano per la pelle, abbenché taluno dice, che rovistando bene negli archivi di Rovigno, potrebbe darsi, che il dott. Bartoli traggia l'origine dai Bartoli di Rukavac. Difatti anni fa alcuni Rukavčani avevano votato pel Bartoli »prkje je naš čovik«.

quando si tratta di strapparci una parte del nostro corpo e del nostro cuore (perchè molti in Istria anche sentono già crotamente), in allora non possiamo tacere per l'amore di una pretesa alleanza italo-slava, la quale, a base politica sostenuta dal dott. Bartoli, non potrà giammai divenire un fatto compiuto.

Non ci danno nemmeno un'università italiana — esclamano i nostri comprensionali di altra lingua e con loro il deputato.

E ciò non è vero. Ve la danno, ma dove siete nazionalmente puri, nel Trentino. Forse l'avrebbero data anche a Trieste, se aveste pensato anche a noi e ne aveste voluto fare veramente un centro intellettuale anche per i croati, come ne è centro commerciale, e di conseguenza se aveste voluto farne un'università italo-slava, dal momento che la vostra civiltà è di molto superiore.

Ma lasciando a parte le grandi questioni, c'è anche delle piccole ove gli italiani sarebbero stati da lunga pezza accontentati se lo avessero voluto. Ecco per citarne una sola: non è forse la questione del trasloco del Tribunale da Rovigno a Pola, od almeno la istituzione di un tribunale nuovo a Pola, senza soprattutto quello di Rovigno, una questione da contentare molti italiani di più di quello che da scontentare alcuni?

Senza dubbio! Onorevole Bartoli, dovrebbe muoversi in questo riguardo.

O teme forse gli slavi? Ma allora anche strombazzare tanto la vostra due volte millenaria civiltà.

Un altro piccolo esempio: A capo del comune di Pola — il più grande e per redditi il più ricco dei comuni dell'Istria, — stava un uomo assai benevolo all'Austria, ed oggi ne sta a capo un altro, di nome e di nascita e perfino di tipo e sembianze croato puro sangue, ma per sentimento un'italiano per la pelle. Diteci un po', che cosa ha fatto il governo austriaco per impedire, che migliaia e migliaia di Coronie di redditi comunali — sudori in grandissima parte dell'elemento slavo vadano ogni anno esclusivamente a favore di scuole italiane, di giardini infantili italiani e così via? Non vi basta, che il governo austriaco nomini tali persone a governare il comune.

Altro che favori agli slavi!

NOTIZIE.

Per le iscrizioni slovene sulla nuova ferrovia.

I deputati slavi, con a capo il deputato prof. Špirić, si sono recati sabato dal ministro delle ferrovie dal quale pretesero energicamente che alle stazioni di Rozzoli e Trieste vengano poste, accanto alle iscrizioni italiane e tedesche, anche quelle in lingua slovena.

Il giubileo d'un arcivescovo.

Sabato fu festeggiato a Samojevo il 25. anniversario dacché l'arcivescovo dott. Stadler fu installato vescovo. Di sera fu fatta una serenata di canto e musica con strumenti nazionali.

Le nostre felicitazioni al distinto prelato.

Un'incoronazione.

Sabato 23 corr. seguì a Drontheim con grande solennità nel Duomo, l'incoronazione della coppia reale della Norvegia con l'intervento di tutti i dignitari e addetti alla Corte.

HRVATSKA STRANA.

BRZOJAVKE.

Nova vlada u Hrvatskoj.

Zagreb, 25. — Današnje službene »Narodne Novine« donose imenovanje dra. Vladimira Nikolića odjeljnim predstojnikom za unutarnje poslove. dra Aleksandra Badaja za pravosudje i dra. Rojeza za bogoslovje i nastavu.

Cesar na povratku.

Beč, 25. — Nj. Vel. cesar došao je sinoč u 8 i 10 m. ovamo iz Jablonica i odmah je oduptovao u Schönbrunn.

Ministri na putu.

Beč, 25. — Sinoč su prispljeli iz Budimpešte ministarpredsjednik dr. Wekerle i ministar Zichy. Jutros je došao takodjer ministar Košut.

Izborna preosnova u pogiblji.

Prag, 25. — »Nar. Listy« pišu: Ustanovljuje se da je izborna preosnova u velikoj pogiblji. Ako bude usjetjeno nješta u talijanskog glasa dan 14.000 Niemaca u Kočevju u Kranjskoj jedan novi mandat, tad se sa stalnošću može reći, da je izborna reforma više nego popokana.

VIESTI.

Mjestne.

Podmetnutna vatra i provala.

Jedan zlikovac provajlovi podmetnuo vatra u 7¹/₂ po podne ispred nosa slavne občinske policije u dučanu pokutiva Hrvata Žunića i dr. na uglo ulice Sv. Martina i Circonvallazione. Vatra je odmah utrnuti, izgorio je samo 7 stolica. Kažu nam da je zločinac izasao baš na vrata koja stoje deset koraka naproti policijski stanici u Sv. Martinu, gdje se gospoda redari obično na stolici sjedeći hlađe i odmaraju. — Zlikovac je u dučanu nešto porazio i razbacao te sretno umakao.

O ovom nedjelju govorii se svasta a što mi nesmijemo reći. Kažemo samo, da kognakim dotepercima iz blazene zemlje i u Puli je koješta dozvoljeno.

Još jedan bataljun domobranaca u Puli.

U Subotu posje podne dolazi u Pulu jedan bataljun domobranaca iz Gorice, koji će sudjelovati u kombiniranim vježbama sa ratnom mornaricom. Na kolo dvoru dočekat će bataljun lučki i tvrdjavnog zapovjednika podadmiral pl. Ripper sa deputacijom častničtva i vojnička glazba 87. pješačke pukovnije.

Momčad ovog bataljuna bit će nastanjena dijelom u domobranskoj vojarni, dijelom u kući stare bolnice.

Nova topnička vojarna.

Ces. i kralj. ministarstvo rata odobrilo je uz neke male preinake nacrt za iz-

Za upoznjenje objava u

»Malom oglasniku« plaća se za svaku riječ 2 para. Najmanja pristojba 30 p.

Pre le inserzioni d'avvisi nel »Notiziario di affari« si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im »Kleinhen Anzeiger« kostet 2 h. Das niedrigste Taxe 30 h

gradnju jedne topničke vojarne u Puli, što ga je u svoje doba puljska občina predložila ratnom ministarstvu.

Vojarna će se graditi na Monvidalu, te će ciklopunka izgradnja stojati okruglo 600.000 kruna.

Razne.

Iz Izvješća blagajnika Družbe.

Priobčivi krasno i obširno izvješće tajnika Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru, donašamo iz izvješća blagajnika Družbe dra. Konrada Janešića, ove glavnije podatke o prihodu i imovini družbine.

Prihod je držih bio prošle godine 126.000 kruna u opć. dok je u prinosima iznosio 65.000, među kojima je novinstvo pripisalo 20.000 kruna (»Obzor« 3500 kruna, a najviše »Novi List« preko 11.000 kruna). S veseljem konstatira blagajnik, da je već ove godine prihod, dakle u polovici godine 50.000 kruna.

Istarsko planinsko društvo.

Na 21 ovoga mj. sakupilo se u Pazinu na poziv Dr. D. Trinajstića dvadesetak pazinskih Hrvata i zaključilo, da se ustroji jedno istarsko planinsko društvo sa sjedištem u Pazinu i to kao podružnica slovenskog planinskog društva u Ljubljani.

Prvila su odmah prihvaćena i izabran odbor od 4 lica, koji će učiniti sve potrebne korake. Za konstituiranje društva je određen dan 8. jula o.g. i to na Učki: kamo će članovi ići onoga dana na izlet. Odlažak je u Pazinu u subotu — 7. jula — poslije podne vlakom do Lupoglave.

Umoljavaju se uz to svi istarski prijatelji planina da se potruđe onoga dana na Učku te da pristupe novom društvu za člana.

Uz to se umoljava, da se svi planinci iz istoga većeg mjestu međusobno dogovore i izaberu jednog povjerenika društva, te ga predlože na Učki pazinskom odboru. Pobjlime o cijelom društvu i pravilima moći će članovi dozнати na Učki od pazinskog odbora, a ako već sada koji želi što pobliže dozнатi, neka se obrati na prof. Luku Brolića u Pazinu.

Buduć je ovo prvo takovo društvo u Istri a ima eminentnu narodno kulturni zadatak, to se je nadati na osmoga na Učki velikom broju izletnika obujega spola.

Preporučujemo svim rodoljubima da se začlanili ili inače podupri ovo društvo, koje će uz bok ostalim našim narodnim društvima doprinjeti svoje za osvješćenje naroda.

Skupština podružnice sv. Cirila i Metoda u Bregu-Račice.

Iz Bregu-Račice, občina Buzet: Kako smo već javili u »Omnibusu« i »Našoj Slogi«, obdržavala se je glavna skupština podružnice sv. Cirila i Metoda u Bregu-Račice dne 13. maja t. g. Već u predvečerje veselili se slavlju, naši mladići na Bregu i okolicu i to je silno dirnulo u žive lačne kalabre. Čim su došla gospoda iz Vrha, Draguća i Huma otvorili skupštinu u 4 sata posje podne predsjednik Ivan Vodopija pok. Grge iz Bregu, zahvaliv je došlo toliko naroda na skupštinu, preporuča mir i red te dade prvu riječ vel. gosp. Franji Pešiću župe

Gli avvisi si pubblicano in lingua croata, italiana e tedesca, secondo la speciale tariffa. Per avvisi più volte ripetuti un considerevole ribasso. Il tutto verso pagamento antecipato.

Oglasni se objavljaju u hrvatskom, talijanskem i njemačkom jeziku po posebnom cieniku. Za višekratna uvrštenja, znatan popust, a sve se plaća unaprije.

upravitelju u Vrhu. Taj je biranim riečima razumio narodu, u kako žalosnom stanju se nalazi siromašni hrvatski narod u Istri. Iza njega progovor o narodnim potrebama župeupravitelj u Draguču veleč. gosp. Matija Kurelić. Oba govora bila su popraćena od prisutnih gromkim Živio! Vidjevi predsjednik da se već nitko ne javlja za rieč, prelazi se na izbor odbora, te su izabrani: Veleč. Ladislav Tonković, župeupravitelj u Račicah predsjednik; Ivan Počekaj pok. Antona iz Dobrovica, zamjenikom, Anton Medica iz Orihi tajnikom, a Ivan Vodopija pok. Grga iz Bregu njegovim zamjenikom; Mate Vodopija pok. Petru blagajnikom, a Mate Burić pok. Valentina iz Briega njegovim zamjenikom. Novi predsjednik se zahvali na časti i povjerenu te očita narodu življenje sv. slavenske crkve Cirila i Metoda, kako su oni među narodom Moravskim, pozvani od njihovoga kneza Ratislava, vjera kršćanskog slavenskog jezikom propovedali, ali kako su bili od Njemaca svojih protivnika obtuženi u Rim, da uče kriju vjeru, ali oni se ne prestrašile te su i dalje sve do svoje smrti vjeru u tom jeziku pripovjedali. Tako bi i nas htjeli naši protivnici Talijani na svaki način sarti i oduzeti nam sve naše pravice koje nam idu.

Skupštini su pozorno slušali krasno razlaganje g. predsjednika. Još je govorio g. Andre Jakac učitelj narodne škole u Humu, na što je predsjednik zaključio skupštinu. Tom prilikom sabrala se za našu Družbu pričinjačica, što služi na čest darovateljima. Živili! Iza skupštine liepo smo se veselili pod narodnim hrvatskim zastavama, od kojih jedna velika se vjala na stoljetnom brestu a druge na prozorima kuća.

Onim pak dvim poprdilom i kalabrezom, jedan je iz Pilara, kod Draguća i drugi iz Račica, koji su došli njihovo neplodno sjeme medju naš narod sijati i Bogu mrške kletvine prokljinati, neka jim Bog prosti, mi jim opratamo kako je Isus izdajici, jer ne znaju što čine.

Još jedan novičani zavod u Primorju. Podružni prve hrvatske štedionice na Rici.

Kako dozajemo, zaključilo je ravnateljstvo Prve hrvatske štedionice u Zagrebu u svojoj sjednici od 16. p. m. otvoriti podružnicu na Ricci, te su odnosne prednadleže jur u toku.

Popitali smo se pobliže, te dozajemo, da će se ta podružnica baviti samo bankovnim i kreditnim poslovima, i da je poduzeće posve različno od onoga, što ga kani ustanoviti za promet robom, također na Ricci, hrvatska poljodjelska Banka.

Ako je tako, o čem nedvojimo, onda: dobro nam došle obedvjive.

Kuglaši na Istru.

Pod tim naslovom donio je »Obzor« od utorka bilješku, da se na kuglani u Bjelovaru uveo običaj, da svaki igrač za promašeni hitac plaća po fili, za držubu sv. Cirila i Metoda. Taj običaj donio je u kratko vrijeme lijeput dobit istarskoj družbi, te je isti list iznio želju, da bi se u kuglači dlijem domovine povezati za držuvima u Bjelovaru. Kad već igrač može da plati 50—60 fil. za »Sandvein« za kaznu rad svog promašenog hitca, mislimo, da nije žrtva za pojedinca, kad bi dotični platio 2 fil. u dobrovornu svrhu. Naši narodni ljudi trebali bi nastojati, da se taj običaj i kod nas uvede.

Excaria Eugenija na Ricci.

U nedjelju je doplovio u riečku luku engleski jaht »Tisles«, na kojem putuje bivša francuska carica Eugenija, u dovu Napoleona III. Sa svojom pratinjom posjetila je Trsat, a po tom se povratila na brod.

Proljek tijedan posjetila je carica nekoj mjestu u Dalmaciji.

Wetterbericht
des k. u. k. hydrograph. Amtes in Pola
von Heute 7 Uhr früh.
POLA Barometerstand 659
Temperatur Celsius + 22°
Wind NE,
Bewölkung 1
Seegang 0—6; 0
Regenmenge mm. 01
POLA Barometerstand 654
Temperatur Celsius + 21 8
Wind N,
Bewölkung 3
Seegang 1
Regenmenge 0 mm

Vlastnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA** i dr.
Odgovorni urednik: J. Kusak

Notiziario d'affari.

Mali oglašnik - Kleiner Anzeiger

RAGAZZA ONESTA, capace nel con-
teggio e conoscitrice delle lingue te-
desca, italiana, croata o slovena, trova
occupazione quale venditrice in un
negozi. Per informazioni rivolgersi
all'amministrazione dell'«Omnibus».

ČESTITA DJEVOJKA, vještina hrvatskom,
talijanskom i njemačkom jeziku te raču-
najući prima se kao prodavacica u papir-
nicu. Pobliže kod »Omnibusa«.

POKUĆTO prodaje se radi preseljenja,
pobliže kod F. Barbalića, Via Circonvallazione 35, prizemno.

CASSONI di diverse grandezze vendoni-
si a prezzi convenienti. Rivolgersi all'am-
ministrazione dell'«Omnibus».

MOBILIGLE diverse da vendere causa
trasloco. Per informazioni rivolgersi da
F. Barbalić, Via Circonvallazione 35, più
noterra.

Ljetovalište.

Tko želi ljetne vrće dane preži-
vjeti u hladu i miru, neka se obrati
na: »Hotel Grašić« u Podgradu
(Istra).

Uredjena soba sa poslugom i jednim
krevetom K 30— mjesечно, sa dva
kreveta K 40—.

*****

Istriane Weltaugsageschäf
in
POLA

hat stets am Lager istriane und dalmatiner Weine bester Qualität

Istriane rot und weiß

Weine von 16 bis 20 K

Roter Tarranowci I. Qual.

litit . . . . . 44 : 48

Muskateller weiss . . . . . 50 : 60

Muskat dessert hochlein 100 — —

Lissauer Viogava . . . . . 70 — —

Dalm. Blutwein . . . . . 50 — —

Oppolio . . . . . 44 — —

hochlein . . . . . 50 — —

Allie Preise verstehen sich per 100 Liter
franco POLA. Weinproben werden auf Ver-
langen können mindesten in Komptoir
Clivo S. Stefano Nr. 9., parterre, brieflich,
oder telefonisch (Tel. Nr. 26) erfolgen
und werden sofort ausgeführt.

*****

Cimbri di Kaufschuk

vengono prontamente eseguiti nella

Tipografia LAGINJA & Comp.
già J. Krmpotić & C., POLA, Via Giulia 1.

Tko!!!

pošalje poštom unaprije

=10 kruna, =

dobiva franko u kuću slijedećih

40 knjiga.

Samo kratko vrijeđe!

5. Ljublj.: Matija Gubec, z. Devidec; 1. Lazin
bunar, 3. Tomajšić; Critics, 4. Markt Twain;
Avuci iz Amerike, 5. Miličić; Vrata Šetke, 6.
Stroki: »Spomen priče«, 7. »Duo« jedan
članak; »Zivot kraljice Jelisave«, 12. Širok:
Pomorski računici, 13. S. K.; »Spomen pjesme«, 14. Czaj-
kowski: »Skladobor u kuli sa sedam tornjeva«,
15. »Pustolovine Petrice Krempuha«, 16.
Preyi: »Na bijegu«, 17. Stroma: »Pčelinje«, 18.
Širok: »Devet izvornih pripovješta«, 19. Širok:
Sikanov dječac, 20. Lászowsky: »Rišnik«, 21.
Širok: »Miraz«, 22. Gražimiri: »Sjaj danice ilirske«,
23. Pastorić: »Rusko-japanski rat«, 24. Mijatović:
»Zivot hajduka Udmiranca«, 25. Pažur: »Seljačka
buna«, 26. Burdić: »Zgode i putovanja Stanley-a,
K. Krumpić: »Novelje i Novelite«, 28. Grigorić:
»Vlčike«, 29.—40. Haranec: »Vrijed-
nosti pripovješta i pjesme« (12 knjiga).
To želite unaprije i kuću po filira dobiva
»Zlatne ribice«, galeriju slika.

Nove molim unaprije poslati knjižari i papirnici

Pazite! Nepropustite naručiti!

50

satljivih predmeta, kojima
se može ugodno pozavati
svaku društva. Svakto
je odmah čarobnjak.
Unaprije poštom poslano
samo 6 kruna.

Najnoviji

SAMO 22 kruna FONOGRAF SAMO 22 kruna

badava k tome 6 igračih valjkaka.

Nijejša zabava u obitelji, društva itd. Ima
sve najlepše opere, operete, valčike itd.
Cijena svakom posebnom valjku samo K 2-40.

Panorama (mekaniko miješanje slike)
samo za muške 50 fotografa
sličice i plastice.

Kompletna panorama sa 50 fotografija
samo K 3-50 samo.

**Skatuju čarobnih predmeta, na predmetima i
knjigom za prijedole čarobnjika predstava**
samo K 5-20.

Sve narudbe obavjuju se samo uz pozoreću ili
ako se novac unaprije posalje, onda dobiti
prima predmet franko kuta.

Sve narudbe molim upraviti na tuču adresu

Ferd. Strmecki ml.
Zagreb, Frankopan-ka ulica br. 2.

• ISTARSKA POSUJILNICA u PULI •

Prima zadružare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više
po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
plaća od istoga 4 1/4%
često bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkazu, a iznose od 1000 K
ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmōve (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku
i zadržanice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
posle podne; u nekoliko filiala
ostim jula i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u Clivo S. Stefano br. 9,
prizemno desno, gdje se dobivaju poštne
informacije.

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKA, KNJI-
GOVEŽKE, GALAN-
TERIJSKE RADNJE

SAMA IZRADUJU
PEČATE

IMADE U ZALIHI TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.

OBĆINE, CRKVE, ŠKOLE, =
TRGOVAČKE KNJIGE, PISAN-
KE ZA ŠKOLE, PISARSKIE I
KONSUMNA DRUŠTVA =
RISARSKIE POTREBŠTINE =

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L'„OMNIBUS“